

Юрій Петрушенко, Максим Корнєєв, Наталія Небаба, Олена Банчук-Петросова, Анна Богородицька

Оцінка впливу зовнішнього боргу на показники економічного розвитку країни: дані з України

Зовнішній державний борг є не просто засобом залучення коштів для фінансування державних потреб, а й дієвим інструментом стабілізації економічного розвитку країни, на основі оцінювання та аналізу якого можна прийняти ефективні управлінські рішення на державному рівні, розробити ефективні заходи з покращення економічної та боргової ситуації у країні. Метою статті є оцінювання впливу зовнішнього державного боргу на показники економічного розвитку України (ВВП, прямі іноземні інвестиції, ЗВР). Для цього застосовано моделі з розподіленим лагом, які надають можливість моделювати економічний розвиток країни (за ключовими показниками) в рамках певних прогнозних сценаріїв. Дослідження охоплює період з 2009 року по 2021 рік. Аналіз динаміки обсягу зовнішнього державного боргу в Україні дозволив зробити висновок про нестабільну боргову ситуацію в Україні та доволі значне нарощення зовнішньої заборгованості протягом останніх років. Побудовано економетричні моделі з розподіленим лагом у три роки та проаналізовано результати впливу зовнішнього державного боргу в різні періоди часу. Середній лаг у побудованих моделях становить приблизно півтора року (для ВВП) та два з половиною роки (для прямих іноземних інвестицій). Ця величина говорить про те, що в середньому зміна (збільшення/зменшення) обсягу зовнішнього державного боргу призведе до зміни показників економічного розвитку через зазначений період часу. Зроблено позитивний висновок про можливість не лише оцінювання часового відставання між показниками, але й про перспективу здійснення прогнозних розрахунків як для державного боргу, так і для ключових показників економічного розвитку України.

Ключові слова: зовнішній державний борг, боргова безпека, економічний розвиток, моделювання, моделі розподіленого лагу, Україна.

Класифікація JEL: H60, H63, H68

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.